

Mi a különbség a standard módszerekkel és a mesterséges hívóhang használatával fogott nádiposzták között?

Csörgő Tibor, Halmos Gergő és Lóránt Miklós

Csörgő, T., Halmos, G. and Lóránt, M. 2008. Differences between reed warblers caught by standard methods and artificial calls. - *Ornis Hung.* 15-16: 77-77.

A standard függőnyhálóval dolgozó vonuláskutató programok elsősorban azoknak a madaraknak a vizsgálatára koncentrálnak, amelyek az adott vizsgálati területet pihenőhelyként használják és napközben a növényzet között mozognak. Nagyon keveset tudunk azokról a madarokról, amelyek a vizsgálati területek fölött éjszaka vonulnak át, és az okokról, amik a madarakat leszállásra vagy továbbrepülésre készítetik.

Vizsgálatunkban arra kerestük a választ, hogy mi a különbség a területet önmaguktól pihenőhelyül választó és a mesterséges hívóhang lejátszásának hatására leszálló madarak között három nádiposztája faj (cserregő nádiposztája - *Acrocephalus scirpaceus*, énekes nádiposztája - *A. palustris*, foltos nádiposztája - *A. schoenobaenus*) esetében. A vizsgálatot az Ócsai Tájvédelmi Körzet területén végeztük. A madarakat 2002. augusztus-szeptemberében fogtuk az őszi vonulási időszak legintenzívebb periódusában, az Ócsai Madárvárta standard hálóhelyein (66x12 m) és a közelben egy elkülönített hasonló élőhelyen (7x12m), ahol a madarakat hajnalban lejátszott hanggal készítettük leszállásra. A vizsgálat időszaka alatt a két módszerrel összesen 467 cserregő nádiposztát, 461 énekes nádiposztát és 1461 foltos nádiposztát fogtunk. A vonulás dinamikája a két csoportban nem különbözött. A korcsoportokat összevonva vizsgálva azt tapasztaltuk, hogy a hanglejátszás hatására leszállt madarak zsírkategóriái minden fajnál nagyobbak voltak. A testtömeg nagyobb és a szárnyhossz ugyanakkora volt a foltos és az énekes nádiposztája esetében. A cserregő nádiposztájánál az átlagos testtömeg a két csoportnál megegyezett, de a hangozott madarak szárnyhossza nagyobb volt. Ha korcsoportokra bontva vizsgáltuk a részleteket, akkor a különbségek kisebbek, sőt az öreg madaraknál ellentétesek, azonban csak néhány esetben szignifikánsak. A hangozott csoportba tartozó madarak között az öregek aránya nagyobb volt a cserregő és a foltos nádiposztájánál. A visszafogási arány mindhárom fajnál és mindkét korcsoportban alacsonyabb volt a hangozott madaraknál, ami azt jelenti, hogy ezek a madarak nagyon rövid időt töltenek a területen, feltételezhetően már a következő éjszaka elhagyják azt. Az eredmények azt mutatják, hogy a foltos és az énekes nádiposztája esetében a hanglejátszás hatására azonos szárnyhosszú, de nagyobb testtömegű madarak szállnak le összehasonlítva a maguktól leszálló madarakkal. A cserregő nádiposztájánál megfigyelhető, ettől különböző mintázat a faj más vonulási stratégiájának következménye.

Csörgő T., Lóránt M., *ELTE Anatómiai, Sejt-, és Fejlődésbiológiai Tanszék, 1117 Budapest, Pázmány sétány 1/c*
Halmos G., *Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület, 1121 Budapest, Költő u. 21.*

